

Соколёнок

3/2018
май-июнь

Лачын

0+

ДАГЫСТАН РЕСПУБЛИКАЙН ҚОИНИ ВУЗЕЕ СА ЙАИХХЪЕ ҚҮЕККАН УШАХАРШЫН ЖУРНАЛ

Гъамеебхъай ягдашнейи йикI'ee!

1 шонъ – ушахаар гъивааджен йыгъ вод

Йишин ушахаар – планетин геледжагъ вод. Къийна шы ушахаар гъидвааджее, къийхъя йишин планет инсанаар дена ахвас. Дюн`йейни гъар сурак`, гъар йыгъыл` аазырбышка ушах хъекІа: сассабы мыссынчыхъа гъабатІа, сассабы машынек` авуб аахва, сассабы гул`лейлхъа туш хъабайле, сассабыб инсанийваала аагвал гъавъийнбыше бомбайк` авхъя гъооле. Гунағь дешын ушахаар гябтИй – энке хайбна бынагъ вобна. Дюн`йел гъин меен ушах хъекІа къаджы, ахыр дюн`йейни едяаршын нумаайендеби са джигеехъа сабы ушахар гъивааджен йыгъ таІъин гъаъасди къараареехъа хъабайле.

Ман йыгъ 1949-ъэсди сен Парисил, хъунашщеершини бейналхалкъ демократик федерацийини конгресни къараарыка сана къабылхъа, ва цІетда 1950-ъэсди сен байрам гъаъы.

Ушахар гъи-вааджен йыгъ гъар сенни июнни 1-чил байрам гъаъа.

Анджах сенее са йыгъыл` байрам гъаъийка сана шассе меб ушахаар къорамыш гъаъас вааIхаIс деш. Ушахааршыс цІепба едий дек` вуккан. Йишиді оIкайл едеейи дек`кее дагъавъийн, ушахааршыни хайбышее гудмишоохъен нимеенхъееб ушахаар воб. Сасса ушахаарыб, гёотава, едее, дек`кее илөгъава джоле гъеебхы, махъя хъабайле.

АІзизин едяар, дек`кяар! АІджыIзын, гунағь дешын ушахаар мерункъуни хылелхъа хъумооле. Ушахааршыни хааъад, нени джад гыранни падаркIайн, ушахын йикГ ачмышаъас деш. ЙикГел аххье, ушахни мее энке гыранна падаркIа едий дек` вобумбы.

Йишада чемпион

Гъайджиева Аминатий Хадиджат Русланын йишибы Мағъялчъала шагъареे едике вухъа. Къийна манбы шагъареени 34-ди мактабни 5-ди ва 2-ъэсди сиифбышын телебабы воб. Аминат ва Хадиджат Дагъыстанни - «Спартак» донани, олимпиадайс югун оюнчеер гъаззир гъааъани идманни мактабеени дзудойни секциеехъа гъавайқлан, маа идманыка маічхулоохъе. Гъайнин йыгъыше Избербашни шагъарее илгъечүйни ДР-ни дзю-дойни чемпионате Аминатең цепбийна, Хадиджатең хъөйибъэсда джига алябты. Манбышыс шы гыргырни йыхъышди сурале идманеъад, хъайдхъееъад гъалад ахтыйн дараджебы аляатлас айзу гъаъа.

Банавуш

Гыргын тІетГ`бы вака баІгьсика,
Эсмиш ээхье гъу, банавуш.
Мың кыхооле гъар сураке,
Титрамиши ээхье гъу, банавуш.

Гъам гунайлхъа, гъам къузайлхъа,
Йыгъна шавух гёохъа шалхъа.
Веригъ уІвхуІ йыгъни оохъа,
Мавудж гъооле гъу, банавуш.

ТІетГ`бышееъад уфтанин гъу,
Гуккийн эйгье: мигъман вор зы.
Са джигее уІвхаІс югна девур,
Ичеершин ярашыгъ – банавуш.

Са ваке тІуч воб гъааъа,
Хинаңдийс джарга гъааъа.
Нимеийии ичеер шад гъааъа,
Джегъилемершин йикГ` – банавуш.

Юхханхъыхъа гъуыІххъаІнкъаІ,
Бул`бул`ын аІшкъ вал` илекка.
Гале макъам чин уІвхийхаІ,
АІшкъ гъааъа вака, банавуш.

ШаирааршыкІле гъу югда къедже,
СуІгъбаІт вака сазын къоодже,
Гъу доххъазее хайтда къедже,
ЫПмыІр хошба вухъе, банавуш,

Зы шааир ворна тІетГ`-тІелейка,
Гъу хошда ихье гъар сеника.
Сафареэ эйгье шечіыка
ТаІърыІф гъааъа гъу, банавуш.

Гаввабий

Ханпери Назирова

Са ээхъена,
са дехъена, са
суванидибык`ни хиве
са катхудаа ешемишехъе
ээхъена. Манкъухъад хилед-
же мал-къара, балканар ва
ваІкъаІбышын сюру джадний
вод. Мани сюрийхъа саджу са
пешакарний илякка. Гъар мичІеед
манкъвее вайкъаІбы гъаъайки,
деренни кіатыл`ни думайлхъаний
ыккеекка. Дерайке аллаб даманий ааІ.
ВайкъаІбыд, хыннак`ын оқІбы одхъун,
дамайкед мыкІан хъянбы илёдгъу,
къалеедакІванбыний. Манбы
къаляндк`у мее, пешекарыр сикІыл`ра
севканмышехъенаний. Хъийгъа мед
сюруоза хъаъы, сикІыл`дадухъийхъан
гъаъы, хаахъаний хъарайле.

Мед са йыгъыл гъамбаше хъинне
вайкъаІбы тохеедхъа, хъянбыд
илёдгъу къаляндакІванбы. Пешекарыр
кьючІеенче гыней хъыгъаччу,
дамайле аххъийни хъинека сана
ман одхъан гийъарна. СикІыл`да
вухъунехъа таІъаІм хъады мее,
орзулийвал`ын джун улепбы никІын
аххъаххъа. Юхханийнаб вахт вухъа.
Са суракеб вергъени къуІмааІл`ын
манкъус няк гъаляъа. Мана, са
къайелхъа севканмышхъа, мургеехъа
ааІ. ДжукІле ацІахъе деш, нимееме
вудж никІе аркІын, сайыд улепбы
аахъы мее, манкъукІле сюру къедже

деш. Шена верыгъыб
сувани йыІкъаІле
кёочейи. Дерехъаб чам-
райи кіеїбхы. Пешекар
хъаІркъыІн, заара сюру табал
гъаъас айкІан. Манкъвее дерабы,
тепабы илийкІар, амма джун сюру
манкъукІле идяакен. ГъаІшде мана
наІхуІрний хивеекъа сакІалас?
Катхуде, сюру агвал` гъаъыва, мана
гикІасданий. Манкъвее хылепбы
хъааІхъаІ кіяххъы, Аллагылхъа
миннат гъааъа:

«Ай Аллагъ баба, зы катхуде
гикІасда. Гъу заке няъа са шитГ`
джаб хъидяаъа? Зассе дегье хивеекъа
сакІалас аІхаІс деш. Захъа вушу
джарыр дешда. Зы шаваа джар тІабал
гъааъа деш».

Аллагъ бабайкІле пешекарын сес
къайхъы, манкъуна язух хъабы,
манкъуке шитГ` хъааъа. Мана шитГ`
аливху са бытагъылхъа гёоІхаІ.
Махъа-шахъа иляакы, эйгъе
гивийгъал: «Гов вобее?», «Гов вобее?».
ШитГ` хъувхъеейыб, пешекаре гъалад
джун сюруний тІабал гъааъа.

Мана шитГ` онаъ-онаъа хивеекъа
хъабайле. ИнсанаршыкІле « Гов
вобее?» ва онаъана шитГ` къавджу,
манчилхъа «Гаввабий» ва ду гиххъы.
Манчиле хъийгъа мани шитГ`ейн ду
«Гаввабий» ва аху.

ТаіБрик ` гъаъана!

Абдуралыим Дадашевин 70-ъесин
сен бықырхыа

Дадал

Йизда щахыилна дадал
Вухъана адал-бадал.
Са йыгъыл` авгу абкын;
Гидху гъарнанкъяІ садаа.

Няхъайхъан вухъа гъина?
Ийкарна зы хъигъна.
Няджаб йызыл` оогъа
Къоодже дешуб.gov чина.

ХъаІл гъивааъа ийкарна,
ГыргынанкъяІ ыІгъийкырна.
Къавджу-къевхъуна дешда,
Няхъана вухъа гъина?

Йыгъ айкІан, хъайле щедын,
Чик` хъийгъынад симедын.
Абкынна дадал йизда,
Джаналхъа уцІур хъады.

ВаІш фыкыр гъааъас гёохъа:
Няхъана дадал вухъа?!
Гыргынчыке воб къорху,
Дешхъе шейнене салатІхъа?

Хылийда оогъа хайлбы,
Хъоссун адкынуд хъянбы.
Дюн`ие бықырда хъидгъыр,
ОоідхаІс наІхуІдна манбы?

Хъодле йыгъ оітмишехъе,
Йыхыыдъэсыныд хъехъе.
Йиджме щибыни колеे
Аахва, хъигъевчіес дёохъе.

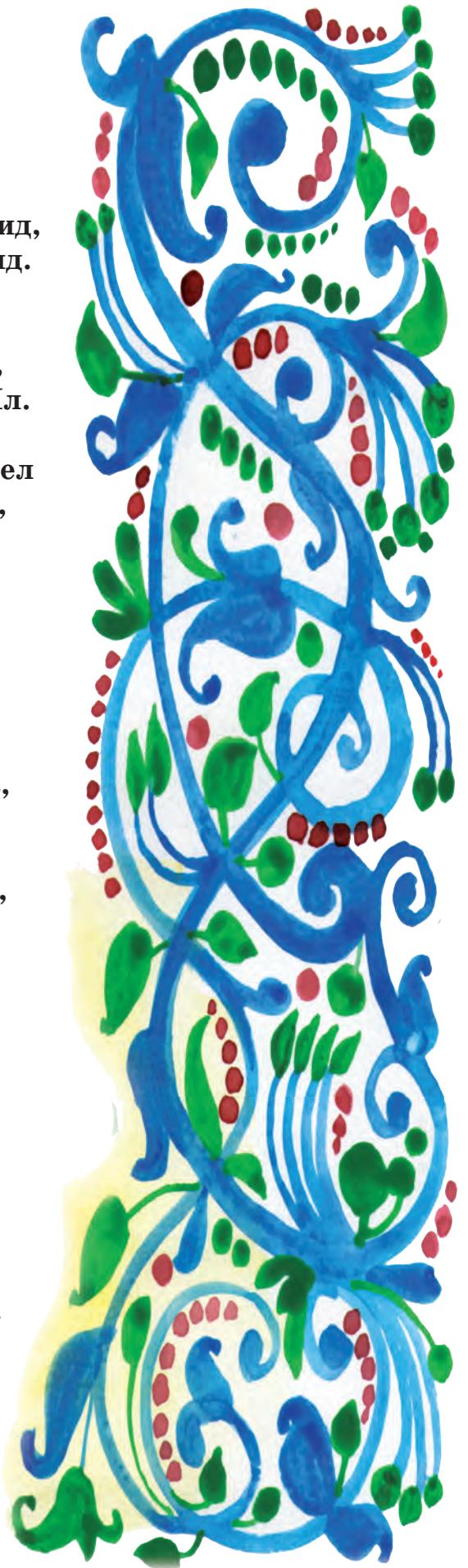
МыкІаал`бышее вухъа,
Мыс хъувхъа, аІджыІзувхъа.
Хъабына йизда дадал,
МаібхуІна хабар вухъа.

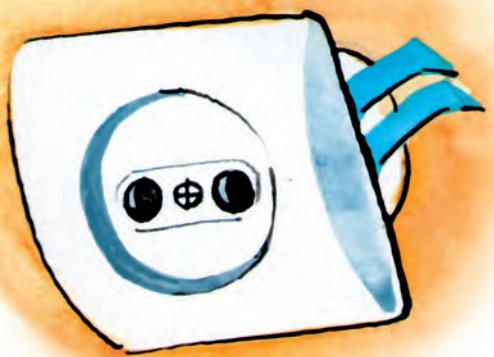
ЕДИЙ ДИХ

(АІфсаана)

Гъихъайни вахтбышыл са вилаетил
Халкъ дареений адчу са бед аІдатын.
ХаІбба инсанааршыс йидж къабыл дехъеейид,
Амма сабаранбышыс ыкканий йидж геийид.
Гъохъарний къас хъувхъайн едий дек,
Вукку са рышчини чалагни сурек.
Воохъе джегъил хизан, къасда ед' джохъар,
Дагъам хъувхъа воохъе мани къарийна гъал.
Къабылра деш соссас, духайис чилер,
Йидж джелхъа гъийхъар деш, алярхын хылел
Чалагахъа йиккеесда гъааъа мыІслайгъайт,
Мехъеджи ки хараб диярын алдат.
Духеे ед' аляртIу, хъихъессе мычIах,
Чалагни суралхъа гивийхъанна йаIхъ.
Едее эйгье: «Бала, са джуваб эгъес.
Гъу чис кIыры гъиле, къайхъе йизын сес.
ТIетГ водун багъее эзуйин зассе,
Хъотху алеетIе тIетГ ман вака вассе.
ТIетГен ишыгъ гъелес, вакIле йаIхъ гъаагвас,
Азмыш ихъес деш гъу, хаахъа сакIалас».
ТIетГид хъотху багъын, аляртIу едир
Фыкыр гъааъа, гъал джаб идяахва джухъа,
АцIа деш къарийни ихтелетын сирр.
Духеे гивийхъан меб, йаIхъ чалагахъа.
Рыщид хъехъе чалаг, мичIахыд хъехъе
Дакыйкъайни аIре гына гъаркъ ээхъе
Йыкъайлхъа сакIалас духайис ыккан,
Няхъамы гъааъасын дяцIа гийхан джан.
Едее эйгъие: «Бала, даре имехъа.
Къалерче зы, сакIле, йаIхъ вас ачухба
Йыгъни дерден йизди джанак' цIа хъехъа,
Хъора ахыреедын гъааъас вас уба.
Гойнер гъогъре, хъохе тIетГеке тIеле
Гёохъан вудж гивгъалас, ишыгъ чин гъилес.
ХъыIдаIркын ахтыба авхъе вудж хыле...
Увгъо гиихъарассе айкIан един сес.
Къарий хъийкIу эйкIан, дих ахва вещи,
АIхир гынахуIд хъады манкъуни ишин».
Шунад багъыш гъеъэ, саIгъф ыхъее захъа.
Гын ойкIан къоIble нягъ абы улехъа.

Разеткабы!

ЗакІле гъина зарафатыкана ха-
бар менни инсанааршыке хъавхъу.
Зарафатын йишида ыІмыІр хыллий
хъааъа. Хабареени инсанааршын
добы зы бадалаийнбы ва сабара
карбы заледъалхъа гицЫн.

ДжаймаІтын джони заІгъматыка, къийхъийни болни ешаа-
ишилхъани умыдыка къурму-
шаъийн кІалхозбы, савхозбы
дагъылмышехъена вахтний. Ма-
ни «къыгарык» авхъа йишиди
йыхъбышди са хивын савхозуд
гидхъу. Шаваа джад иням гъаъа
дешдий ки, маІхдун болын, варры
савхозылхъа лиджан хъадайлева.

Савхоз дагъылмышехъе гидгъыл
мее, хиве паран-пзыгъын гид-
хъу. Гъарункъвее хылехъа
хъадийн кар хъоІхъа гидгъыл.
Савхозна цІепбийна «гыджаа»
районни чІакЫнбыше хъивщу,
«няк» савхозни къуллухчеерше,
«аІрхалнеб» фегъельбышыс авху.
Сенбина къурмушаъийн савхоз,
«цІит`тяарше» са вазни аІреे тика-
тиканы гядхы. Гъектарбышка
эзүйни тЫмылени багъбышыке не
таянг, не бастурмабы, не симаар аху
деш. Фермабышда, исکІалатбышда,
дегабышда къайе къайейл` авхудеш.
Савхозни девлетике са идаарабыйи
аху, ва мааъаб ишлемишохъен
сабара инсанаар. ХаІпбаІнанбы

манче,
« в у к I -
л е л х ъ а
х ы л е п б ы
гиххы», вахтал' джизавъуйнбы.
Авхуйнбышди аІрее са бухгалтер
Рамазан дайи ыхъа. Мана ахуна
аІхреедын ачот-учотбы гъаъасди
мее.

Бухгалтерашыхъаб темизин нап-
санбы гееб сейракба воохъенбы
ки, анджах Рамазан дайи мани
карее темизра ыхъа. Савхозни
малаке идааре са къочIедын
ишгъени токIан разедкIабыний
аху. Идарайни къаравулее эйге:
«Рамазан дайи, нишисна ман
разедкIабы гыння гъассыр? Хъык-
кее манбы вас хаахъа. Манчын
сакъоІлед зас гъеле. Хааъад
манбы, токIан ишыхъы хъаъанкъаI
лезимеедахъенбы...». Рамазан дайее
манбы эхъал ишиле аІлгъааІнкъаI
ыккан-деккан хаахъа хъыккекка.

Са улджуІмыле районеенче
хивеехъа ааІхреедын «фитІрабы»
саъас ревизкIом Нусрет бей
арайлө. Савхозеे талан-тараш
ыхъай манкъукIле геджда ацІахъа.
Мани вахтал ревизкIом тютин
ферментация гъаъани фабрикIеे
ревизие гъаъа ыхъа. Мааъад
манкъун рушватылхъан ишдагъа
гъалад гуджлемишхъа.

Гыдчут, ревизкюм ары, гыыгъялтырни савхозе ревизие таа гийгъал. Са йыгъ, къоидле йыгъ, хъебыдле йыгъ гынкъуке бухгалтерни докюментбышее саыфбы аххъас даиха, къырсааххъыз хинне атикъанаасын кар идвааке. Хъ`ебыдъэди йыгъыл гынкъвее бухгалтерыкъле эйгье: «Ай Рамазан киши, хууледле йыгъна водун йыгъын докюментбызы ёхламышаан, анджах са саыф засхъа идяакийн. Гъуна хиннеена напс темизна, иш ваацлан бухгалтер са ишиди районе деш, быкъурии республикайл' джар яраб ээхье. Зы йыгъна атчёт къабылааъана. Анджах ваке зас гыырмайт гёохъа». «Башусда елдаш ревизкюм Нусрет бей. Рушват захъаб вас гьевлесда дешда, амма заке вас югна мигъманийвалла мигъманыс хинне гьевлес ваяхайлса».

Рамазан дайий телесюгра хаахъа аркын, гёокла са давар, къатлеер, гындушкабы. Къяягынбыхайн къазан къумкъумеекъа. Хидвеенче хъыгъешще харрамышхайни чахырен иицхин литрайн балон, хъабайле махъа totake цыцлаъийни Чечлеяна хъ`ебыдле литрайна шүше. Хъойттал мигъманийвалыс районеенче ёхламайс арына ревизкюм. Манкъулхъа сааъа мебын хивын къуллухчеер. Нейса, гийгъал одхуний-илёдгъий, гъай-гъуй. Суфранни къомани гачеъаарар акъванана ревизкюмний гююр. Илёдгъу-илёдгъу, гынкъуна ул' са шамылхъа, сайб рамылхъайи иляака. Гынкъусыккийкан илёгъас чей. Гъамани мытаде суфранылхъа гъар джурайл'ын: зукъайл'ын, тымлен, хеккан, балийн, гъерген мырабабы хъадайле. Шакартёкане, джурайда джад, сувани июттуни шаныке гядхыйн сурал Нусрет бейис хъадайле. Махъа махмымр чейикан армуд истакланбы хъадайле.

«Рамазан, хъале гъайняхъа

разедкабы», – эйгье ревизкюмее. Гынкъвее мырабабы къялан хурын касабы гъеххъа ыхъа. Манджуваббы къайхъы мее, Рамазан дайийн къел-хыл бошще хъыхъа. Шиянийваала быкъирба джанеенче хъигъевчлана. Мыкъан шын къёдху. «Вай кепеёгълий, гъу нишиле джад тох дехъен наха балугъуд». Ревизкюмни гылкее вукълеекъа маидхуин фыкырбы хъадайле. Рамазан дайии, сесдена, хъигъечу утагъеенче шениса гозеекъа айлан. «Солмаз, хунашще, ацланне вакъле. Нениме джар, хав гыыгъядырни инсане ревизкюмыхъа савхозни идаареенче хъадайни разедкабышда хабар гъивхъаравъувуб. Вакъле къооджайе инсанааршына пахылыйваала. Закъле гыашде гъуджоо гъаъий ацла деш. Зы гирхъуна манкъуни чангалаеекъа.

Хунашщее къарацабышыс хылепбы ылхийхай. Гыдчут, маджбырхъана токлан разедкабышкана къочле хъыгъавшу, утагъеекъа хъувкеес. Хъувку мана хъооле ревизорысхъа. Ревизор перт'хъа ахва. «Ай киши, зы ваке мырабабы къялан разедкабы гъеххъы, гъу няъа засхъа токлан разедкабы ады? Гъу зы масхарабышысне аххъаххъа. Агар гъу зас манбы рушватыс гъелехъе, зы манбы аллатланбы. Эле захъад алятан тезе хайбы районе водунбы. Манбы зас лезимхъесынбы. Хъыккее манбы иизди машынени багажникъеекъа гиххъе», – эйгье Нусрете.

Манке Рамазан дайийни фыкыреекъа хъады, вуджее гъуджоо айвамийваллайи гъавъу.

Щаихбышыхъаб мисаалабы водунбы: «Джанаварыс къисмат куйилеекъа абайлена ки», «Мыкъливайни джигеенче къёха». Ман мисаалабы гъайни хабарык аваакъыдишее?

Фаррух Мусайни ализни хаатирайс.

(Гъайни сен йыхъбышди поэзийейни классикIааршыни санкъун –
Гъамзаев Муса Османни дихын 90 сенний быкырхъес)

ДАГЬЫСТАН

Серинин гъавабы, мык хъиннеен хъянбы,
Олкабышеэ энке миджаг, Дагъыстан.
Сувани кIутГ'неъад гъамбаше къыIдим,
Этякбышыл` уфтан тIетГ'бы, Дагъыстан.

Юххъан йыгъын дамабы хъооI сел хъинне.
КъыIл хъадийинкъяI тIетГ'бы гёка хал хъинне,
Цувыл` гыргын чIаIраI хъехъе нар хъинне,
Сувабышка мизел гибхъу, Дагъыстан.

Сувабы алидкыр, итдегъес шагъмар,
Гиххы са миллетни аIреехъа дивар,
Гъаарна са къырагъыл` авхеейыб чоджар,
Гыргынкъус гыранба воб гъу, Дагъыстан.

Эхъал`, мичIеед аъа серинин ел`кан,
Йыгъына гъаваб, хъяныд дердбышда дарман,
Йыгъни гъакIее зынаб оокIаний дастан,
Дастанеехъа идааI шоIгъраIт, Дагъыстан.

СУВАБЫ

Шу къализы аркын хъулерса джаван,
Чишене сес дена аху, сувабы.
Кларапан хъяннани былахыл` ооъаб,
Дешуб дегье къоодже ичеер, сувабы.

Няъа джагвараба вукбул` йыз хъинне,
Дерденне чапар хъыхъа са кагъыз хъинне,
Клечу, хъеххъу окбы, хъыхъа къурс хъинне,
Дешуб ахубыше марал, сувабы.

Кылдим хъады, мыкапан йыгъбы аляджын,
Уфтанни телгъышын телгъ-теле киядкын,
Гыргынбы тарг гъавъу, хъигъеебчы абкын,
Дешуб инсаныхъа вафаа, сувабы.

Кыллина коксийл оо телгъбы алеелес,
Чалагбыше гихъас мед шитгъяршын сес,
Гъаманке миллетис шу йикгел хъалес,
Хъимехъе шу джока амкъад, сувабы.

Фаррух Мусее эйгье, шу вод йизын джан,
Гын сурат, шен сурат воб йизда Ватан,
Коксийл оо идяхвее заке са лышан,
Йизди коксийл` ахвас дерден сувабы.

Цахни манзикни гваккеңа алғсаңа

Йиссейни Цахни аулее моллабышыс тезе манзик аляаъас вуккийкын. Гини джиге инсанаар ешемишеебахье гибгылийни вахтаке аазырыле хайлда сенбы илгъеечүйхъа гора, аул лап хайлдий хъыхъа. Манзикыб лап хайнаний аляаъас вуккан.

Равушнани къайе гьооцланбыше мегъраб алявъуна, энке югни устадаарше манзикын диварбы аляйиңбы, анджах чина чардах уївхийханкъаI къеджен ки, аулни къане алядийн юваар, чике чардахыс къоджбы гъаъас кара аал дешуд. Ман юваар къоджбы гъаъасди mee джытладаний вод.

Манке моллабыше, кавказын воIхаaIp аIлаaИни ахтыни сувабышди йыIкъаIхъа ёкъцIал` джигъил къихелена, ва манбышыс амыр гьоолена ки, ёкъцIал` энке ахтына воIx гябхы, гьооцIу, гъамамвар хъеевъэджын.

Гадебыше увгыйн хинне гъаъан, анджах манбы сувалхъа алхъаъас aIxaI деш. Манбы наIхуIд сувалхъа алхъаъасди гъаIкIе моллабы фыкырамышувхъа дешдий.

Манке аулни манзикеехъа манбыше аулын энке къаIсын ва энке акГелнан инсанаар сааъанбы, анджах манбышыкIед гъуджоо гъаъий ацIахъе деш. Хайлде баш моллайни къаIсди, геер биджра ворни хунашшее моллайс мыIслаИгъаIт къодже: «ЁкъцIал` къарг гивкIе, манчыка сана ёкъцIал` джигъил, аулын энке югун

илийхайбы ва мыкIаар гъаъанбы тохеесъэ, энке миджагын ичеер сеевъэ, гъавасре манбыше, чIалаг гядаханбышиди оIгее абкIын, гъоокIу, мыкIаар гъеъэджын, йишин чIалаг гядаханбыме, аIмаIлеер окIахъад хъигъна аал хинне, джохъаб хъигъна ааIсынбы».

ЁкъцIал` джигъиле ёкъцIал` къоджний гъаззираъы вод. КъоIни энке такъатнани джаваныссе са къодж гуджуканий аляатIас aIxaI. Анджах джокIле оIгее ичеерий илийхайбы къавджу mee, манбышда гудж йыцIыб пайна гееб хъохъе – къал`ле къодж ахыр ки, сувани кIутГ`некъа илхъечIен. Анджах гадебы быкырба абгъанче гёбхъананбы, ва манбышда йыцIийре чIийеле оза хъихъес aIxaI деш.

Маниса йыгъыл чIалагеехъа хъебцIал` джигъил гъайкIан. Манбышыссе сувалхъа йицIухъувад къодж алхъағъас aIxaI, анджах къайре джигъил чIийеле оза хъихъес aIxaI деш. Са йыгъыле хъийгъа чIалагеехъа сагъра ахуна йыцIийре джигъил гъайкIанна. Манбышди оIгее гъалаб гееб мыкIаар гъаъан ичеер авайкIан, гыргын къоджбы сувани къомахъа гъийхъаранбы, анджах чIийеле гадебышда са джар оза хъехъе деш.

Манзик аляаъана. Анджах ёкъцIал хаанче ёкъцIал` йыгънайи ёкъцIал` хайлна гяшийний аIлаIдаххъаIбышын сесбы хъадайле.

АкI авхъуна вахт къабийле хъийгъа, гъабтыйни джигъилеершини деккяарше, баш моллайна къаIсда хъунашще аихъы, джек` кара идяды ахвийн къодж ийтIал ва сурнайний накърайни сесбышык авур мана сувани кIутГнекъа алхъеегье. Ман къодж энке кIинин ихъеейыц, манчыни йыIкъвал`ыс къарийссе таб гъелес аIхыIдеш ва эхъа хъихъессе джен джан хъигъечIен.

Баш молла, джаIмаIъайлти гыIрсыле хъаIркыIн, аулеенче гъиху айкIанна.

Эйгъевуд ки, манчыле хъийгъа моллабышыс ЦаIхеехъа хъаваалес вуккан деш. Менни аулбыше манбы акваабышеедын къоIваIр mee хаIпбаI, шаснееме зерани вухънена са бала хъинне. Шаснее манзикеехъаб, менни хивааршыхъа иляакийнкъаI, кIыл`бабы гъавайкIан.

Урусни мизейле йыхъ-
сумылхъа саакIал гъавъуна
— В. Гъамзаев.

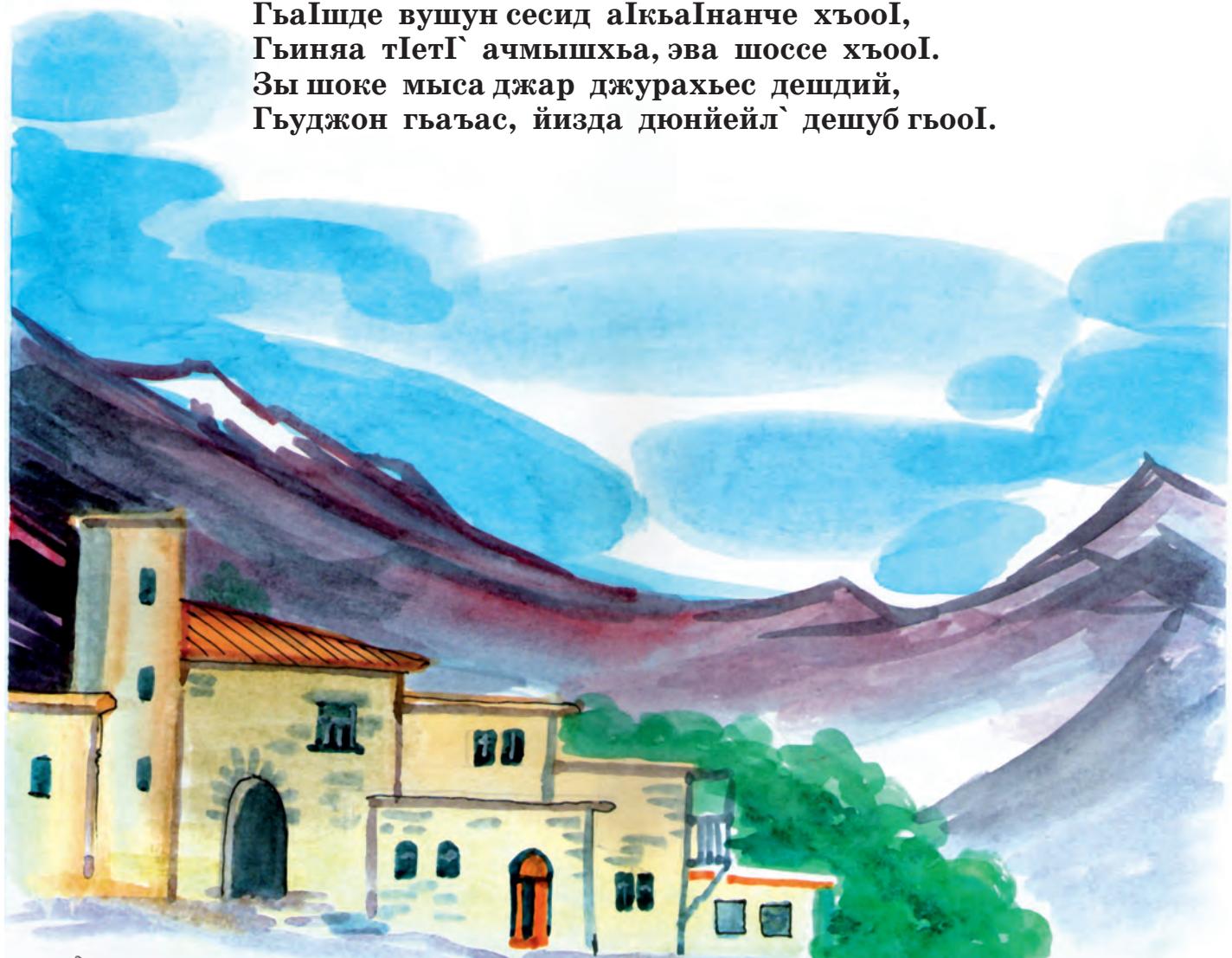

Сувабы

Зы шоле аІкъаІна ааІсда дешдий вор,
Зас декканан ыхъа кар, сувабы.
ГъаІшдер мер зы вушди хаджалатей вор,
Гъиныд зас кЫл`да вод ээхъе, сувабы.

Шосхъа ары йизын йикГ'ний ачмышхъа,
Дерабышей дамабыний дашмышхъа.
ГъаІшде гунайк тюл`панбыме ачмышхъа,
Гунайк юххъанбы вод, зы деш, сувабы.

ГъаІшде вушун сесид аІкъаІнанче хъооI,
Гъиняя тIетГ` ачмышхъа, эва шоссе хъооI.
Зы шоке мыса джар джурахъес дешдий,
Гъуджон гъаъас, йизда дюниейл` дешуб гъооI.

Хъянбы

ЙикГ'бышееенче сувабышди,
АлябатІа вобна старт.
Коксеенче ааI дерабышди,
Кокбышееенче ааI тІетГ'бышди.

Гевар къойкІал къайебышее,
Хъяныд ааI вод гурулдайбышее.
Гъу эгъесын ярышбышее,
Хъянбы ааIнбы дерабышын.

Хъянбы ааI вод купукбышка,
Хъинес чике саххъал воохъе.
Са джигеехъа сады дерее,
Хъян гейд хъыхъа, селеер ээхъе.

ГыЫнкЫлеер

Аюрхъее хыле йишда йыхъий,
Тапшыреъэ джулхъа бакИй.
ОІгее ихъее къаргбы, тІикІий,
Инджик дяъа вуджее гъу геер,
Джус ыккийкан са гыЫнкЫлеер.

ИстакІанее гёоту арнаа,
Алявъу йыкъ чурунана,
Мигъман ары зака сана,
ЭкІба вухъе, ай джигъилеер,
ОІгеехъа ал`ле гыЫнкЫлеер.

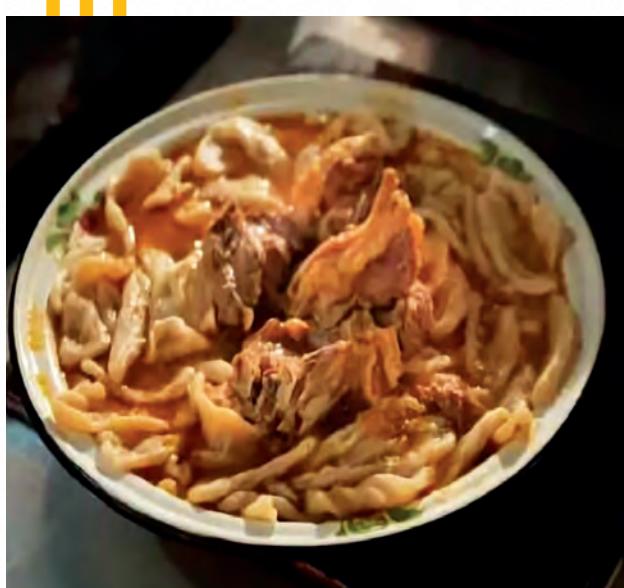
Алхъеъэ ииджбы лангаре,
Бызанана шуше кІане,
Кіядхъу ыІхаІс истІакІанее,
ЫШгъийкыреер йызее цІелер,
Гёдхъан илёйзар гыЫнкЫлеер.

СанбышааІнкъаI мигъман аре,
Болда чуру кІеччу гырее,
Уджагъыл` хаІбни кІумкІумее,
Къаджее хъойхъаруд гыЫнкЫлеер,
АцІахъе вудж ыкканур геер.

Шагъарбышее ресторанбы,
Хорагбы джааъад джурайнбы,
ИдяацІе йишиди сурайнбы,
Няа джаб вухъе ийшын йыхъеер,
ИикГек` айхан мед гыЫнкЫлеер.

Гъар халкыхъа вод чин кІухна,
Чика хаІр хъаъа ухуна,
Дюн`ие вол`лю чика сана,
Авхий летти ийшын йыхъеер,
Джока сана вод гыЫнкЫлеер.

БакIий

КъаIсда йишиын сувабы,
Кагъизелхъа сакIы чIаIрбы.
Йызын аххъеейыд къузай,
ТIетГ`бы аIлааI вод гунайл`.
ТIетГ`, окIееъад сюрубы,
Архачбы вод гъар сурайл`.

Няадий архач, джаа биня,
Чобанна Ватан мана.
ВаIкъаI, мысва, къарг, къина,
Баракат воб, воб девлет.
Ниссе, чуру, гъуву хъа,
Гудмиш гъаъа чин миллет.

ОкIее къайкы балканар,
Къаравулер – копакар.
ИвчIес дааIхаI джанавар,
Къык къацIадкIун сёбышын.
Чадырееъад маIгъкамда,
Мыртелбы ниссебышын.

Биняйлхъа ареे мигъман,
Гырбы цIайлхъа айкIан.
Са долчеедын хъян мыкIан
Къайкы джанаке алла,
Къалихъе литил ооъар,
Чуру хъойхъар вод гъала.

БанкIееъаб югна аIйраIн,
КIябхы, уIвхе истакан.
Ямызбы айкIан-айкIан,
Охне къатыхен этIий.
Гъасре тапан аххъеджын,
Ярашыгъ вод вас тIикIий.

Гъар гырц ээхье палас меен,
Санчика джад джан айцIен.
КIядхъу быкырын чихен,
ГъинкIылеершыс гивийгъал.
Йыхъий донан идяйцIе,
Идёбхъун вуджее хинкIал*.

КIумкIумни кIане гивъур,
Кувал` oo вод вургъавур.
Гъар вухъана къувобхъур
Мырт уIвхаIс гозет` гъааъа.
Ахырийна кIебчы mee,
Гъасилхъава алхъаъа.

Гыргын дад, дуз гыIнкIылее,
Чурунна амбар кIане.
Къыш кIаяIкIан тIубааршыле
Охъне кокун чурубы.
Эгье, сагъба вухъеджын,
Гъам чобанар, сюрубы.

КIанеъад мастын лягам,
Маст оохъне къалцам-къалцам.
Совутмайни йыкъына джам
Къавке быйзайхъаб хъигъына.
Нуш ихъеджын одхъунийн,
Дарман вобна йидж чина.

Лит аледчуйн чобанар,
Воб сувайл`ын къарталар.
ГъинаIбхуIн гагъраманаар
Йыхъбышхъа гееб вухъенбы.
Гъасре болдда ихъеджын,
Гъар хаа ниссе, чихенбы.

Бине бабе алявъу,
Аллагъее деш къалявъу.
Водунчус шукур гъавъу
Гъунад йикГеенче эгье:
– Геер ахвана гъу, йыхъий!
Йишда гынейна юв воб,
Гъамбаше ихъен бакIий!

Шагна жабар

Вахтбышди са вахтал` ыхъана са Шагъ. Манкъухъад джун хайдын гьоIкуумат ыхъа. Мани гьоIкууматыл` Шагыхъад лап хайлда кар ыхъа, хайлна малдевлетыб вухъа. Йыгъышди са йыгъыл` Шагъ, джун вазираарыб алябиты, гайкланна къоншу оIлкабышеени инсанааршыка, манбышди ешаайишыка танышхъесва. Явашба-явшба манбы гивийхъаранбы са хивеехъа. Мани хивее са хаани оIгийл` гиъур ыхъа са къайлса дидей. Манкъус салам гъуву, Шагье хъидгын гъаъан: «Ай хайлна, эгье бес закIле гёгъуйне сувани вукIлелхъа йыз?». Къайлсингъве джаваб хъелен: «Шагъ гъу сагъра ихъена, йыз са сувани вукIлелхъа деш, дюзилхъад гъидхъыр вод». Шагье мед медын суъал гъелен къайлсингъус: «Ай хайлна, хъебыдле гъу иуIчуIнчис наIхуIдна бес ыIхийхъаI?». Къайлсингъве джаваб хъелен: «Шагъ гъу сагъра гъаъана, зассе аIхъаIни къайдайл къайхъараъан». Сабара вахтале мед Шагье эйгъен: «Ай хайлна, са суъалысыд джаваб хъеле: «Гъу къазанмыш гъаъийн кар, нахъана бес гъу гъаъа?». Къайлсингъве эйгъен: «Шагъ гу сагъра гъаъана, са пай къулеле къахъа гъуохъар, са пай борджес гъооле, са пайбазий ииздикъарийс оохъанас гъавайсар». Ман джуваббы

къайхъы, шагье эйгъен: «Хайлна, зы вас къийхъа хъеийблэ давар ооАтирааъас, манбы югда хъошре, манчике ыхъайн кар васыд, йыгъни уругъ-туругъысыд къайхъарегье». Гынбы саламатдамиш вухъа, гъарна джуни иайхъыIн авайклананбы. Сабара иайхъ абкын мее, шагъни вазираарше, гъинкъуке хъидгын гъаъан: «Шагъ гъу сагъра гъаъана, шас шени къайлсингъве вак хъувийн джаваббы башда джад ыхъа деш». Паччагье вазирааршыкIле эйгъен: «Гъабкын джуке хъидгынбы гъеъэ, амма манкъуни гъар суъалыс хъувойни джавабыс шу са худадын къизил`гъеле». Хъийгъийний гъыл` вазираар хъавайленбы гыни дидейсхъа. Цетдийн къайлсингъус гъелен суал ыхъа сувалхъа йыз гёгъийннева. Манкъве эйгъен: «Зы къайлса ыхъа, йизда са вукIул` деш джагвара хъувхъа, йизда мучIруб джагвара хъувхъа воб». Манчыс гъар вазире са худадын къизил` гъелен къайлсингъус. Къойдъесын суъал ыхъа гъинаIхдун. Зы хъеийблэ вазна ишлемишехъена, юуIчиIни вузас ман кар къайхъар гъаъан. Хъебыдъесын суъалыд ман ыхъа: «Къазанмыш гъаъийн кар наIхуIдна битIал гъаъава? Зынад шагыс джуваб хъувийн: «Са пай зы иишбышыс гъооле, манбы къийхъа кочмышебхъа адамийс аIлгъайл, ман къулеле

гъуводхурийс гыПсаңда
вод. Къоңбъэсда пай зы
дихбышыс гъооле, къийхъа
ши къаIс хъебхъайнкъаI,
манбыше шас кумаг гъелес,
йишин бордж хъелес,
хъ`ейибъэсда пайиб засий йизди
къарийс къивийхъараъана.
Гъар джавабыс вазираарше
гъинкъус са худадын къизил`
гъелен. КъаIсинкъвеейид
гъинбышыкIле эйгъен:
«Шагъее оIтирыгъийн да-
вараарыд шу воб. Гъайни шу
зас гъувийни къизил`быше
зынар варрамышаъасда,
къийхъа йизди уругъ-
туругъысыд къайхъараасын.
Шу Шагъыс йизди сурале
лап хайбна салам вукке. Шагъее
эйгъени джуваббышыс югба фыкыр гъевле...

Уруслы мизейле йыхъ-сумылхъа саакIал гъавъуна – Ш. Бабаева

Кылдимийни чалагеене азмышебхайн шеер хъыгъавъини алг`елнани яалагъни гъал`кеена хабар.

Шы кумаг гъеххъы чике,
ТаIърыIфбы увгъу гъакке.
ТаIърыIф гъавъу югбава,
Увгъу селлимна шитГва.

Мана шахъа иляакы,
Джанеехъа аджы айккы.
Темиз гъаъы кукрабы,
Инсаafeехъа йидж хъабы.

Ахыр ки, аливхуна,
ХъобтIулийнбы шы хъигъна.
Шы абкЫын чихъаб хъигъна,
ЙаIхъ авайкы шагъарна.

Шагъар къавджу мее шакIле,
Сагъ олва увгъу чикIле.
Йиджыб, маIънийка гIале,
Аливху абкЫын шале.

Хав шагъарни къырагъыл`.
Гъодкуйнхъий, гъийхъарий хыл`.
Гъинаб йишда маIгъайлла,
Йызын алявъу къала.

Ед-деккее, гъавъу тIабал,
Нагъбы гиккы далбадал.
Гыргын джига алидкIыр,
АIрзабы оохъа гъидхыр.

Шы къавджу мее, къадабхын,
Маа джоке хъидхъу чапхын.
ХуIваI абкЫы, убабы,
Шадеебхайнбы, – шы хъабы.

Авхъа улепбы кIейхы,
Джохъа иляакас даIвхуI.
КIёбзур шы нашвалика,
ЙикГ хъыхъа тика-тика.

Къад ихьеийыд мед тIуфан,
Дешдий джуреебхъес вуккан.
МаIгъайллеъаб ыIгъвийкыр,
Мыц, мароз акъвас хъидхыр.

Хъийгъа гивъур са джигее
Гаф гъавъу: шы чалаге
НаIхуIбий азмышебхъа,
МыкIаал`ыс дёзмишебхъа.

(Хъийгъийн хъалесын)

Урусни мизайле йыхъ-сумылхъа
саакIал гъавъуна – Валегъ Гъамзат.

СұваЙнайиЙ сёюна достваала

(Урус халкының хабар)

Сувани къома са чалагеे хайлданани гъайлванаршини аре са хайлна сё вухъа, манчихъаб къойбле пытабы ыхъайнбы. Къоншивалеे са суІваІлай вухъа, манчихъад къойбле хурун балабы ыхъа. Йыгъышди са йыгъыл` сё абына суІваІсхъа, манчикілеэйгъен: «АйсуІваІчоджий,

дора шы саджигеे йешемишхъес, иишиң балабыд са джигеे чоджеер иичибы хынне йешемишхъеджын». СуІваІлай мани ишис разёохъена, мана лап шадоохъена. Манчың фықыреенче эйгъен: «Нимеे джаб югна иший мана, зы нишина джаб фықыр гъаъас деш, гыргын ишбы

сёюн гъаъасынбы, зынаб гъар йыгъыс югба одхъанни каралиб хъывхъа къаливхъасда. «Яхши, сё чоджий, зы разийба воб, къийнийни йыгъыле джад шы саваалес са куюлеехъа, саджигеे йешаайиш ыккеес». Хайл мичлеедийн хъыхъа мее, сёюн эйгъен: «СуІваІлай, къийна гъу гъавакІне шас охъанасын кар тІабал гъаъас, зы балабышка гивъарас, манчил` мугъаетивхъес, къийхъа зы хъигъевчІесда». СуІваІ явашбаявашба авайкІанна чолеехъа. Са кар джад дехъа эхъал` хъавайлена корпешманба. Хъабы мее, сёюн эйгъен: «СуІваІлай йишиди балабышда са хъивкІуна. СуІваІ маттувхъа эйгъен: «Йиздане, дешхъее йыгънане бала? Ай дост, шахъад гъаІшде йыгъна йизда дешда, шы са хизан вобна. Гъувоора карыд охъне къаливхъе. Къийхъа мичлееб меб гъу вуІххъаІс гибхъы охъанасди каралхъа, къийна гъу адыйн джад ыхъа деш». Пашманывхъа суІваІ къилёохъана. Мичлееб меб авайкІанна чолеехъа. Меб эхъал` са кар джад дена хъавайлена. Сёюн мед эйгъен: «Ай суІваІлай, къийна меб йишида са бала хъивкІуна». «Йиздане, дешхъее йыгънане?» « Ай сыІваІлай, шы гъаІшде са хизан вобна, шахъад йизын-йыгъын дешин. Гъувоора васын карыд одхъун, къаливхъе. Ихъесын ыхъа вод». СуІваІ, сабара вахтна фыкыреехъа авайкІанна. Манчын эйгъен: «Гын ыхъесын кар дешуд, къийхъа джаб зы мани сёюна пай хъевлесда. Йизын балабы манчише чини пытабышыс охъанаъы вод, закІед эйгъен йизын йыгъын дешын». Хъабы чини джигайлхъа, са тика караныд одхъун, ягба балабышхъаб гяашу, суІваІ никІеехъа авайкІанна. Мичлееб сугъооцЫ мее, суІваІ хъабы сёюкІле эйгъен: «Ай сё

чоджий, дора къийна зынай гъу са зияаратылхъа вуІххъаІс, эйгъе вод агар мани зияаратылхъа гъбкІынене, гыргын ишбы йугда аІлгъаІс, гъатІуйнъкъаІд шы гыргынбы дженнетеे ихъес». Сё суІваІйни ихтилетбышылхъа алдамышоохъена. Сады-хъады манбы айкІананбы са дереехъа, маа хайлна са къайе вухъа. Мани къайейни аІреенче илгъеечІес ыккан водва эйгъе суІваІйн сёюкІле. Цепба суІваІлай манче раІгъаІтба илгъоочІена. Манчын эйгъен сёюкІле: «Вай-вай нимееджаб сибык хъувхъана, гыргын эзер-ыкІарбы адкІынинбы. Сё чоджий гъаІшде йыгъын нубат водун. Хъувоора зы вас кумагыд гъаъасын. Сё явашбаявашба къайеехъа оочІена, сайыб мана ачаахарна, йе ахъа йе къахъа дёохъе аахвана. Сёюн гъарай гъааъана суІваІлхъа. «Ай чодж кумаг гъеъе зас! Амма суІваІйн кумаг джад гъаъа деш. Хъабы кІанехъа суІваІйн эйгъен: «Ай сё чоджий, бесвакІле гъу гъаъаъинишибы югдане къедже, гъу йизын балабы йыгъни пытабышыс охъанаъанкъаІ фыкырее гъуджооний водун, гъаІшде зынад вас кумаг гъаъас деш.» СуІваІйн гъабкІын чалагеенче гыргын гъаІйванаар саъанбы, манчыс хабарбы гъаъанбы, наІхуІбий сёюн вудж алдамыш гъавъува, балабы дена авхува. Эхъалхъа мее сё маа гъабсырна, гоонеб эхъал` суІваІлай абына, чика медын чалагын гъаІйванаарыд хъотІул, мана сё оохъанна. МаіхуІд суІваІлайн чини балабышыл` алла сёюс югуд диван хъаляъан. Мани йыгъыле хъийгъа суІваІйн сёюн пытабы чакІы хъаъанбы...

Урусни мизейле йыхъ-сумылхъа
саакІал гъавъуна – Шафига Бабаева

ХЫРИС

Са къаІсда ээхъена. Манкъухъаб хъ`ебийре дихбы воохъенбы. Чоджар зараба-зараба сана-санкъуни аIпее алдаахъван воохе.

КъаІсынкъвее фыкыр гъааъя: «Зы хъикIувее, чоджар джуреебхъесынбы, маIхуIбыб касибеебхъесынбы».

КъаІсынкъуна хъикIасда вахт гъивийхъарна. Манкъвее дихбы хъоотIаланбы кIанехъя. Хааиш гъаъийн, хырысиб абледжын.

Дихбыше хырыис дек`кисхъя
абайлена.

КъаІсынкъвее эйгъен:

— Гъаакъвар гъеъз
хырыис.

Дихбыше эйгъен:

— Хырыис гъаакъвар
гъааъас воохье дешуб.

КъаІсынкъвее хы-
рисин багъар ачмыш
гъаъы мее, хырыис
обтIулна:

— ГъаIшде гъакъвар
гъеъз туIбааIбы, —
мед къаІсынкъвее
эйгъен.

Дихбыше гыргын
туIбааIбы гъакъвар
гъаъанбы.

КъаІсынкъвее эй-
гъен:

— Шунаб гъакке
алдаахъванхъее, хы-
рисни йыгъылхъя
аблес. Агар шу
муIгъуIббаIтыка
вухъее, ненкъуссе
джаб шу джу-
рааъас вааIхаIс
деш. Агар шу
джуреебхъее,
гыргын бат-
мышхъесын.

Урусни мизейле
й ы х ъ - с у м ы л х ъ а
саакIал гъавъуна —
АI. ЪИмалров.

Эми́рбэгийн хэдхэн

* * *

Са йыгыл` Эмирбэг арына къоншийни хаахъа. Къоншу кар одхъан гиъур ыхъа. Гынкъус къоншее са тика чурунын гийхъен. ЭмирбэгыкIле ман кыл`да къаджы идёйхъанан. Къоншее эйгъен: «Эмирбэг няясьна гъу кар идёхъан?». Эмирбэгэе эйгъен: «Зы ман мыкIа хъихъес гозет` гъаъа...»

КьоIдъэсдийгыл` мермана арайлена къоншееваIнкъяI. Эмирбэгыс къоншее гийхъен лаваший са тика хъеджуйни кыл`кIамын. ЭмирбэгыкIле мед ман кыл`да къадже эйгъен: «Йизди улен ишыгъ вод кыл` хъыхъа, закIле лаваш къооджена, амма кыл`кIам къедже дешуд маа...»

* * *

Эмирбэгыхъаб вухьана са балкан. Йыгъбышди са йыгъыл` балкан хъивкIуна. Са йыгъыл` гимаахъа ыIххъяIнкъяI, ЭмирбэгыкIле авайкына са балканни къел`ыс уIвхийIхаIна ваз. Мана алябтIы, Эмирбэгэе эйгъен: «Ай Аллагъ, къийна закIле са ваз авайкына, гъашде захъаб са аIрзу вобна, зас хъ`ейиبلе вазий са балкан тIабал гъаъас ваке кумаг ыккан...»

* * *

Са йыгъыл` достаар гивъур джокIле къаджийн някIбы хъаъа ыхъа. Эмирбэгэе эйгъен: «ЗакIле къаджийн някI суреे джад аху. ЗакIле никIее къаджийн, закIле са мешукIеедын къизил` авайккы, маныд мыгал` гиххы хаахъа хъооI. Достарше эйгъен: «Няахъа бес ман къизил, дешхъе мешукI суреедынне ыхъа?». Эмирбэгэе эйгъен: «Зы никIеенче оза хъыхъа мее, закIле къизил джад къаджы деш, амма мыга гъалаб вукIар воб...»

Ялифоръа

Хъ‘

Хъ`ебыд вод хъ`ебцIал`ын хъ`еб,
Хъ`ебыд дена хъ`ебцIал` дехье.
ЙицIыд къатна хаIд хъеъээ,
Хъ`ебыдыке хъ`ебцIал` хъехье.

Хъ

Хъялаб хъувхъа са хъяланан,
ХъыркыыIмаIтIе авхъаахъа.
ХъыркыыIмаIтIе хъидайбкыыIн ,
Хъялламышоохъе чилхъа:
—Хъувура зак` хъумоотIа, —
Гъавту хъяланалхъа гъарай. —
Няхъа ихъее хъуш гыыIхее,
Хъовас хъивхъарас хъоярай.

Ц

Цувыл` хъады, мыцбы аъы,
Рооц хъинне юв ыIгъийкар.
Цыккийин циций балабышка,
Ювел гъаъа танц, макIаар.

ЦI

Цабылена плав югба,
Йыкъ ил`ёогъе цIарнана.
Цеъэна няк, тъымылена цIецI,
Дарман вобна джанана.

Ч

Чакъалын чини чоджус,
Чихен гъаъы чуруныке.
Чина заIгъимаIт гъаIкъ хъинне,
Са къарг алябIы чике.

ЧI

ЧIоваршике са чIаIр хъобхее,
ХъяIла хъеехъе чIалагна йиш.
ЧIалагыке са чIил гябхий,
ЧIалагыс чIын оотана иш.

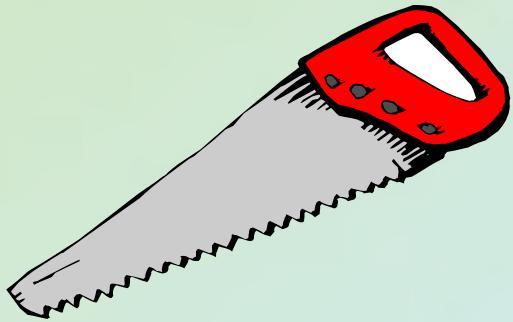

УШАХААР ЙИШИН ГЕЛЕДЖАГЪ ВОД

ТАПМАДЖЕБЫ

Силибы вод, Гал` дешын,
Джан йиван вод, деш машын.
Гядхий чина воб пеше,
Ос, къувайн джан илешше.

Шахъа вор нукIра чобан,
Хайлде сюру ухыйхъан.
МичIееб верыгъ хъигъевчIе,
Джун сюру агу айлан.

Калдананкъайл иидж ойхъан,
Сирсир хыинне гивайхан.
Гъибхырийнкъайл агъааъа,
БанкIабышеехъа сааъа.

Тезеда адьее агар,
Деш чиле июттун са кар.
Гъиваагы авцIу меега,
Са кунджеехъа гъвойхъар.

Гагъ абайле югна хабар,
Гагъыб гъааъа йикГек` къабар.
Не иидж дена иш идяаклан,
Айлананбы чилхъа тIubar.

Молюдле бадалхайн кар табал гъез

Соколёнок
Лачын

3/2018

май - июнь

Иллюстрированный детский журнал.
Издается один раз в два месяца.

Учредитель

Министерство печати и информации РД.

Регистрационный номер
ПИ №ТУ05-00348 от 01.12.2016 г. выданный
управлением Роскомнадзора по Республике
Дагестан.

Издается с января 1980 г.

Руководитель – главный редактор
Мурад Ахмедов

Редколлегия:

Т. Зургалова (**отв. секретарь**)
В. Гамзаев (**редактор**)
Ш. Бабаева
А. Исмаилов (**зам. гл. редактора**)
Н. Исаев
А. Дадашев
Х. Назирова
Аб. Омаров
К. Омаханов

Художественный редактор З. Даганов
Технический редактор Т. Лузина
Художник номера З. Даганов

Формат 60x84 1/8.
Уч. изд. л. 3, 17.
Уч. печ. лист 3, 26.
Бумага офсетная.

Дата выхода в свет 18.06.2018г.
Тираж 305 экз.
Заказ № 205.

Типография:

ООО «Издательство «Феникс-пресс».

Адрес типографии:

367018, РД, г. Махачкала, ул. Петра I, 61.

Редакция и издатель:

Государственное бюджетное учреждение
Республики Дагестан «Редакция
республиканских литературных журналов
«Соколенок» и «Литературный Дагестан».

Адрес редакции и издателя:

367000, РД, г. Махачкала,
ул. Даниялова, 55.

Электронный адрес редакции:
litdag@mail.ru

Цахурский язык.

Индекс: на год - 78438,
на полугодие - 73888.

Цена свободная